

**QORTI TAL-MAGISTRATI (GHAWDEX)
BHALA QORTI TA' GUDIKATURA KRIMINALI**

**Magistrat Dr. Joseph Mifsud B.A. (Legal & Int. Rel.),
B.A. (Hons), M.A. (European), LL.D.**

**Il-Pulizija
(Spettur Bernard Charles Spiteri)**

vs.

Mary Sultana

Kaz Numru: 56/2014

Illum 20 ta' Ottubru 2016

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjonijiet migjuba kontra l-imputata **Mary Sultana**, ta' tmienja u hamsin (58) sena, bint Francis u Nikolina nee' Axiak imwielda l-Qala, Ghawdex, fit-18 ta' Dicembru 1955, residenti 'Sunshine View', Triq iz-Zewwieqa, Qala, Ghawdex u detentrici tal-karta tal-identita` bin-numru 456(G), akkuzata talli nhar l-24 ta' Awwissu 2013, ghall-habta ta' 11.15p.m. waqt li kienet qieghda ssuq vettura tal-ghamla Toyota Vitz, bin-numru tar-registrazzjoni FBV 713, fi Triq l-Imgarr, Xewkija Ghawdex;

1. B'nuqqas ta' hsieb, jew bi traskuragni jew b'nuqqas ta' hila jew professjoni taghha, jew b'nuqqas ta' tharis ta' regolamenti tat-traffiku, laqtet u tajret lil Gabriele Helga u kawza ta' hekk involontarjament ikkagunatilha offiza ta' natura gravi skont

ma' ccertifikat Dr. M. Attard M.D. mill-Isptar Generali ta' Ghawdex;

2. U aktar talli fl-istess data, hin, lok u cirkustanzi saqet vettura tal-ghamla Toyota Vitz, bin-numru tar-registrazzjoni FBV 713, b'manjiera traskurata, bla kont u perikoluza;
3. U aktar talli fl-istess data, hin, lok u cirkuostanzi saqet vettura tal-ghamla Toyota Vitz, bin-numru tar-registrazzjoni FBV 713 b'velocita' eccessiva;

Il-Prosekuzzjoni talbet li l-imputata f'kaz ta' htija tigi skwalifikata milli tiehu jew ikollha l-ebda licenzja tas-sewqan ghall-perjodu li din l-Onorabbli Qorti jidhirlha li hu xieraq.

Rat id-dokumenti esebiti u l-atti processwali kollha.

Semghet il-provi.

Semghet is-sottomissjonijiet finali.

Ikkunsidrat:

Il-fatti specie tal-kaz

Nhar l-ghaxra (10) ta' Marzu elfejn u erbatax (2014) il-pulizija rceviet kwerele minghand l-Avukat Dr. Mario Scerri f'isem Gabriele Helga Whitehouse sabiex jinhargu l-akkuzi fil-konfront ta' Mary Sultana rigward l-incident tat-traffiku li kien sehh nhar l-erbgha u ghoxrin (24) ta' Awwissu elfejn u tlettax (2013) ghall-habta tal-hdax u kwart ta' filghaxija (11:15p.m.) fit-Triq l-Imgarr, limiti tax-Xewkija, Ghawdex. Hija kienet qeghda ddawwar il-klieb meta ddecidiet li taqsam. Il-parte civile ma qasmitx fejn kien hemm

pedestrian crossing madwar ghoxrin (20) metru '1 boghod. L-imputata kienet sejra lejn id-dar wara li telqet mill-hanut tal-familja li ghandhom ir-Rabat, Ghawdex. Irrizulta li l-*parte civile* kienet taht l-effett tal-alcohol.

Xhieda

F'dan il-process xehdu tmien (8) persuni kif gej:

L-Ispettur Bernard Charles Spiteri (a *fol.* 10 et seq.), Saviour Farrugia (a *fol.* 15 et seq.), PS559 Jason Spiteri (a *fol.* 28 et seq.), Dr. Marlene Attard (a *fol.* 41 et seq.), Gabriele Helga Whitehouse (a *fol.* 57 et seq.), PS559 Jason Spiteri (a *fol.* 65 et seq.), Dr. Michael Refalo M.D. (a *fol.* 85 et seq.), l-imputata Mary Sultana (a *fol.* 107 et seq.).

Il-*parte civile* **Gabriele Helga Whitehouse** (a *fol.* 57 et seq.) xehdet:

Well, from what I could remember on twenty fourth (24th) of August two thousand and thirteen (2013) at about ten past eleven (11.10 p.m.), quarter past eleven p.m. (11.15 p.m.) I got my dogs dressed, meaning that I put the harnesses on and the leash, etc, etc, went out the house, went outside, was on the sidewalk, looking left, looking right, looking left, looking right, didn't see anything coming, no car, no headlights, no nothing, across the road, I was, I would say a footstep away from the opposite sidewalk and then I can't remember anything anymore.

Advocate Dr Mario Scerri:

So the injuries which you sustained in the accident, can you please tell the Court?

Witness:

A broken femur on the left leg.

Advocate Dr Mario Scerri:

On the left leg.

And the car which had hit you, it came from which direction?

Witness:

From Victoria. Because I already crossed the second lane of the road. It must have come from the left.

[...]

Advocate Dr Jean Paul Grech:

Yes. So, am in right in saying that in the pedestrian crossing which you indicated, near this laundry and Frankie's, there are pelican lights.

Witness:

Yes.

Advocate Dr Jean Paul Grech:

So could you please explain to the court, did you use these pelican lights?

Witness:

No.

Advocate Dr Jean Paul Grech:

Why?

Witness:

Because I looked left and I looked right, there was no traffic, no headlights, so at the time I thought what's the point of stopping any traffic when there isn't none.

L-imputata **Mary Sultana** xehdet li kienet sejra lura d-dar wara li telqet mill-hanut tal-familja li jinsab ir-Rabat, Ghawdex:

“u xhin kont sejra, sejra bil-mod bhas-soltu, għaġġla ta' xejn, u fis-siegħa u l-hin nara mara taqsam b'zewġt (2) iklieb. Qasmitli u mill-ewwel jien zammejt il-brejk. Il-klieb jiġbduha u hi taqsam. F'kemm ilni ngħidlek naraha quddiemi.

Avukat Dr Jean Paul Grech:

Jiġifieri dan qegħdin ngħidu f'kemm hin sar dan?

Xhud:

Kienet fil-ġenb tat-triq u qabdet u qasmet.

Avukat Dr Jean Paul Grech:

Issa minn liema post tat-triq qasmet?

Xhud:

Minn naħa tal-lemin għan-naħa tax-xellug. Kienet sejra ddawwar il-klieb.

Avukat Dr Jean Paul Grech:

Issa t-traffic lights li hemm fit-triq kemm huma mbegħdin bejn wiehed u iehor mill-post fejn seħħ l-incident?

Xhud:

Kienu ftit imbegħdin. Ma kinitx fuq il-lights jgħifieri din, u lanqas fuq iż-zebra crossing.

KONSIDERAZZJONIJIET LEGALI

(i) Il-Kuncett ta' Negligenza

Fid-dottrina u l-gurisprudenza kontinentali jezistu zewg teoriji partikolari dwar il-kuncett ta' negligenza: it-teorija hekk imsejha oggettiva u dik suggettiva. It-test għat-teorija oggettiva mhux wiehed li hu mmirat biex jistabbilixxi jekk il-persuna ipprevedietx jew setgħetx tipprevedi dak l-incident fil-*fatti specie* partikolari tal-kaz izda jekk l-agir ta' dik il-persuna jaqax taht l-obbligu ragjonevoli ta' attenzjoni li kull persuna fis-socjeta` hija prezunta li għandu jkollha f'cirkostanza partikolari. Min-naha l-oħra t-teorija suggettiva tenfasizza li wiehed jista' jtkellem fuq agir negligenti jekk ikun hemm nuqqas f'li wiehed ikun *alert* jew *vigilanti* bil-limitazzjonijiet tieghu personali f'dak il-kaz partikolari.

Il-Kodici Kriminali tagħna fl-artikoli 225,¹ 226² u 328³ jtkellem fuq "*nuqqas ta' hsieb, traskuragni, nuqqas ta' hila fl-arti jew professjoni tieghu*

¹ Artikolu 225: "Kull min, b'nuqqas ta' hsieb, bi traskuragni, jew b'nuqqas ta' hila fl-arti jew professjoni tieghu, jew b'nuqqas ta' tharis ta' regolamenti, jikkaguna l-mewt ta' xi hadd, jehel, meta jinsab hati, il-piena ta' prigunerija għal zmien mhux izjed minn erba' snin jew multa mhux izjed minn hdax-il elf sitt mija u sitta u erbghin euro u sebgha u tmenin centezmu (11,646.87)."

u nuqqas ta' tharis ta' regolamenti". Ma tezisti l-ebda spjegazzjoni tat-termini "*nuqqas ta' hsieb u traskuragni*"; madanakollu dawn generalment huma mehudin li jfissru bhala nuqqas ta' attenzjoni u ta' tehid ta' prekawzjonijiet li kienu mistennija f'cirkostanzi partikolari. Fir-rigward tat-termini "*nuqqas ta' hila fl-arti u professjoni tieghu*" u "*nuqqas ta' tharis ta' regolamenti*", l-implikazzjoni ta' dawn il-frazzjonijiet huma pjuttost cari u ma jhallu lok tal-ebda interpretazzjoni. Sakemm l-agir negligenti ma jinkwadrax ruhu taht xi wahda mill-parametri stabbiliti minn dawn l-artikoli tal-ligi, persuna ma tkunx tista` tigi misjuba hatja ta' negligenza ghal dak li ghandu x'jaqsam mal-azzjoni kriminali. In oltre tali agir negligenti jrid ikun per forza wassal sabiex giet arrekata hsara lill-persuna jew inkella xi proprjeta`. Dan ghaliex fl-artikoli 225, 226 u l-artikoli 328, il-hsara lill-persuna jew lill-proprjeta` hija indikata bhala wahda mill-elementi kostituttivi tar-reat.

Il-Kodici taghna huwa ibbazat fuq il-Kodici Taljan tal-1889. Fil-kummentarju tad-disposizzjonijiet relattivi ghal negligenza ta' dan il-Kodici, awturi Taljani dejjem qisu li ghandu jigi applikat it-test suggettiv.⁴ Jekk wiehed iqis it-termini wzati fil-ligi taghna u cioe` "*nuqqas ta' hsieb u traskuragni*", wiehed jista' jinnota li dawn huma

² L-Artikolu 226 jirreferi ghall-offizi li ma jwasslux ghall-mewt izda jarrekaw biss hsara gravi jew hafifa fuq il-persuna ta' l-individwu: "*Jekk minhabba l-fatti imsemmijin fl-ahhar artikolu qabel dan issir offiza fuq il-persuna, l-akkuzat, meta jinsab hati, jehel - (a) jekk l-offiza tkun gravi u ggib il-konsegwenzi msemmijin fl-artikolu 218, il-piena ta' prigunerija ghal zmien mhux izjed minn sena jew multa mhux izjed minn erbat elef sitt mija u tmienja u hamsin ewro u hamsa u sebghin ewro centezmi (€4658.75); (b) jekk l-offiza tkun gravi minghajr il-konsegwenzi msemmijin fl-artikolu 218, il-piena ta' prigunerija ghal zmien mhux izjed minn sitt xhur jew multa mhux izjed minn elfejn tlett mija u disgha u ghoxrin ewro u sebgha u tletin ewro centezmi (€2329.37); (c) jekk l-offiza tkun hafifa, il-pieni stabbiliti ghall-kontravvenzjonijiet. (2) Fil-kazijiet imsemmijin fis-subartikolu (1)(c), il-procediment jista' jittiehed biss fuq kwerela tal-parti offiza.*

³ L-artikolu 328 jaqra: "*Kull min, b'nuqqas ta' hsieb, bi traskuragni jew b'nuqqas ta' hila fl-arti jew professjoni tieghu, jew b'nuqqas ta' tharis ta' regolamenti, jikkaguna hruq, jew jaghmel xi hsara jew ihasar jew jgharraq xi haga, kif imsemmi f'dan is-sub-titolu, jehel, meta jinsab hati - (a) jekk minhabba f'hekk tigr l-mewt ta' persuna, il-piena stabbilita fl-artikolu 225; (b) jekk minhabba f'hekk xi hadd ibati offiza gravi fuq il-persuna, li tkun iggib il-konsegwenzi msemmijin fl-artikolu 218, il-piena ta' prigunerija ghal zmien mhux izjed minn sitt xhur jew multa mhux izjed minn elfejn tliet mija u disgha u ghoxrin euro u sebgha u tletin centezmu (2,329.37); (c) jekk minhabba f'hekk xi hadd ibati offiza gravi minghajr il-konsegwenzi hawn fuq imsemmija, il-piena ta' prigunerija ghal zmien mhux izjed minn tliet xhur jew multa mhux izjed minn elf mija u erbgha u sittin euro u disgha u sittin centezmu (1,164.69); (d) f'kull kaz iehor, il-piena ta' prigunerija ghal mhux izjed minn tliet xhur jew il-multa jew il-pieni tal-kontravvenzjonijiet: Izda fil-kazijiet imsemmijin fil-paragrafu (d), hlief meta l-hsara tkun kagunata fi proprjeta` pubblika, jistghu jittiehdu procedimenti biss bil-kwerela tal-parti offiza.*"

⁴ Ara Impallomeni, Vol III, pg 1662

termini li qeghdin jirreferu direttament għall-attitudni soggettiva ta' min ikun hati tar-reat. Huwa necessarju għalhekk li wiehed jindika jekk ic-cirkostanzi partikolari tal-kaz kinux jippermettu lill-persuna involuta li tintebah bil-konsegwenzi tal-agir tagħha.

Il-parti operattiva u essenzjali tal-akkuza li giet dedotta fil-konfront tal-imputata hija li kkgunat griehi gravi fuq il-persuna ta' Gabriele Helga Whitehouse *"b'nuqqas ta' hsieb, bi traskuragni, jew b'nuqqas ta' hila fl-arti jew professjoni tagħha, jew b'nuqqas ta' regolamenti"*. Il-gurisa Sir Anthony Mamo, fin-Noti tieghu, jispjega illi ghalkemm il-frazzjiet *"nuqqas ta' hsieb"* u *"traskuragni"* mhumiex moghtija definizzjoni mill-ligi pero jkompli jghid li *"it is clear that by them the law means generally the absence of such care and precautions as it was the duty of the defendant to take in the circumstances"*⁵.

Il-Professor Mamo jkompli jsostni li, *"the essence of negligence is made to consist in the "possibility of foreseeing" the event which has not been foreseen"*⁶. Sabiex jenforza t-tezi tieghu, Mamo jagħmel referenza għat-tagħlim ta' Francesco Carrara, u jikkwotah kif segwenti - *"Il non aver previsto le conseguenze offensiva sconfinata la colpa dal dolo. Il non averla potuto prevedere, sconfinata il caso dalla colpa"*⁷.

Antolisei, fil-ktieb tieghu *Manuale di Diritto Penale (Parte Generale)*, jagħmel ukoll referenza għal Carrara, u jghid hekk:

*"Secondo la dottrina tradizionale che vanta origini antichissime e in questi ultimo tempi torna a prevalere, la colpa consiste nella prevedibilita' del risultato non voluto. Scrisse il Carrara: La colpa si definisce la volontaria omissione di diligenza nel calcolare le conseguenze possibili e prevedibili del proprio fatto. Dicesi conseguenza prevedibile, perche' l'essenza della colpa sta nella prevedibilita'"*⁸.

⁵ *Lectures in Criminal Law*, Vol 1, pg 69

⁶ *ibid*, pg 67 (sottolinear fit-test originali)

⁷ *ibid*, pg 68 (sottolinear fit-test originali)

⁸ Antolisei, *Manuale di Diritto Penale (Parte Generale)* (Giuffre', 1997, 14 ed) 364

Din hija t-tezi li dejjem giet accettata mill-Qrati taghna. Fis-sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali fl-ismijiet *Il-Pulizija vs Richard Grech*⁹ gie deciz li jekk il-prudenza tikkonsisti filli persuna taghmel dak li hu ragjonevolment mistenni minnha sabiex tipprevjeni l-konsegwenzi dannuzi ta' ghemilha, l-imprudenza tikkonsisti filli wiehed jaghmel avventament dawk l-affarijiet li hu messu ppreveda li setghu jikkagunaw hsara. It-traskuragni, mill-banda l-ohra, timplika certa non-kuranza, certu abbandun kemm intellettiv kif ukoll materjali. Fiz-zewg kazijiet, pero', il-hsara tkun prevedibbli, ghalkemm mhux prevista: kieku kienet ukoll prevista, wiehed ikun qieghed fil-kamp doluz b'applikazzjoni tad-dottrina tal-intenzjoni pozittiva indiretta.

Fl-istess sentenza gie ritenut dak li kien diga ntqal fis-sentenza *Il-Pulizija vs Perit Louis Portelli*¹⁰, fejn saret ukoll, fost l-ohrajn, referenza ghal Giorgi:

“Hu mehtieg ghall-kostituzzjoni tar-reat involontarju skond l-art. 239 [illum 225] tal-Kodici Penali illi tirrikorri kondotta volontarja negligenti – konsistenti generikament f’nuqqas ta’ hsieb (“imprudenza”), traskuragni (“negligenza”), jew nuqqas ta’ hila (“imperizia”) fl-arti jew professjoni jew konsistenti specifikatament f’nuqqas ta’ tharis tar-regolamenti – li tkun segwita b’ness ta’ kawzalita’ minn event dannuz involontarju.

Ghandu jigi premess illi, ghall-accertament tal-htija minhabba f’kondotta negligenti, ghandu jsir il-konfront tal-kondotta effettivament adoperata ma’ dik ta’ persuna li s-sapjenza rumana identifikat mal-“bonus pater familias”, dik il-kondotta, cioe, illi fil-kaz konkret kienet tigi wzata minn persuna ta’ intelligenza, diligenza u sensibilita’ normali: kriterju li filwaqt li jservi ta’ gwida oggettiva ghall-gudikant, ihallih fl-istess hin

⁹ *Pulizija vs Richard Grech* (Appell Kriminali, 21/03/1996, De Gaetano)

¹⁰ *Pulizija vs Perit Louis Portelli* (Qorti Kriminali, 04/02/1961, Kollez XLV.iv.870, Flores)

liberu li jivvaluta d-diligenza tal-kaz konkret. "La diligenza del buon padre di famiglia costituisce un criterio abbastanza indeterminato per lasciare al giudice gran liberta' di valutazione." (Giorgi, Teoria delle Obbligazioni, II, 27, p. 46)"

Il-Qorti tirrileva li dak applikabbli fil-ligi Civili r-*res ipsa loquitur* [Il-fatti jirkellmu wehidhom) m'ghandhiex applikazzjoni diretta fil-Ligi Kriminali izda kif intqal fil-kaz **Wilkinsons** f'para 5.52:

"the fact that res ipsa loquitur has no application to criminal law does not mean that the prosecution have to negative every possible explanation of a defendant before he can be convicted of careless driving where the facts at the scene of an accident are such that, in the absence of any explanation by the defendant, a court can have no alternative but to convict".

Kif tajjeb gie osservat fil-kawza **Giuseppa Debono -vs- Philip Camilleri et**, Appell Civili, 23 ta' Frar 1962:

"hu obbligu li kull driver jirregola s-sewqan skont il-kondizzjonijiet u c-cirkostanzi, bhal ma huwa l-hin ta' billejl, il-vizwali ostakolata bid-dlam u bix-xita, l-piz tal-vejikolu, l-istat tal-art, u rapporti ohra kontingenti; u hu anke dmir ta' driver li jzomm dik li komunement tissejjah 'a reasonable careful look-out' liema dmir igib mieghu li d-driver jara dak li jkun ragjonevolmente vizibbli".

Issa meta qieset kollox, din il-Qorti se taghmel apprezzament ta' fatt u tasal ghall-konkluzjoni skont ic-cirkostanzi kollha migbura fil-process.

Illi huwa principju ben stabbilit li sewwieq ghandu l-obbligu li jzomm l-hekk imsejjah "*proper look out*". Gie ritenut li:

Hu dover ta' driver to see what is in plain view... u li min ma jarax dak li ragonevolment ghandu jara jfisser li ma kienx qed izomm a proper lookout... Keeping a proper lookout means more than looking straight ahead – it includes awareness of what is happening in one's immediate vicinity. A motorist should have a view of the whole road from side to side and, in the case of a road passing through a built up area, of the pavements on the side of the road as well.¹¹

Illi l-istess Qorti tal-Appell Kriminali rriteniet ukoll li

... biex nuqqas ta' proper look out iwassal ghal responsabbilta' penali l-Qorti trid tkun sodisfatta illi kieku ma kienx ghal dak in-nuqqas dik il-hsara x'aktarx kienet tigi evitata jew x'aktarx li ma kinitx issehh f'dak il-grad li effettivamente sehh...¹²

Illi dwar velocita' m'hemmx dubju li speed jista' jkun eccessiv anke jekk ma jiskorrix il-limiti regolamentari ghal dik il-lokalita' izda jiskorri dawk dedotti mill-prudenza u mill-fatturi ambjentali tal-mument.¹³

Anke pedestrians jista' jkollhom htija f'sinistri stradali; fis-sentenza Il-Pulizija vs Alfred Caruana deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali fl-14 ta' Mejju 1955:

Illi m'ghandu jkun hemm l-ebda dubju li l-pedestrian ukoll ghandu l-obbligi tieghu fl-uzu tat-triq. Pero n-negligenza tal-pedestrian, jekk tirrizulta, mhux necessarjament tezonera lill-imputat, li xorta ghandu jirrispondi ghall-agir tieghu jekk dan l-agir jikkostitwixxi vjolazzjoni li tkun il-kawza prossima tas-sinistru.

¹¹ **Pulizija vs Roderick Debattista:** Appell Kriminali deciza 26 ta' Mejju 2004

¹² **Pulizija vs Joseph Grech:** deciza 6 ta' Gunju 2003

¹³ **Pulizija vs Haden Vella** op cit

Fil-kawza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Dockyard PC347 Carmel Mifsud** deciza fis-26 ta' Gunju 1954 mill-Qorti tal-Appell Kriminali, inghad li:

“Driver ghandu juza d-diligenza kollha biex jevita’ pedestrian li jaqsam it-triq anke jekk il-pedestrian jaqsam negligentement u ghalhekk ghandu jigi ritenut responsabbli jekk ikun naqas minn xi dmir tieghu b’mod li jkun pogga ruhu f’pozizzjoni li ma setax jevita’ l-investment ta’ pedestrian.”

Id-doveri tas-sewwieq gew sottolinejati wkoll fil-kawza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs George Muscat** deciza fis-6 ta’ Mejju 1961 mill-Qorti tal-Appell Kriminali fejn qalet li:

“Hu veru li anki l-pedestrian ghandu d-doveri tieghu fit-traffiku stradali; imma biex driver ta’ karozza li jinvesti pedestrian u jikkagunaw offizi fuq il-persuna tieghu jista’ jiskolpa ruhu, jehtieg li jirrizulta li l-kawza unika u determinanti tal-investment kienet tikkonsisti fil-komportament imprudenti tal-pedestrian li gie milqut; u ma tistax tigi nvokata mid-driver l-iskriminanti tal-emergenza subitanea meta tikkonkorri l-kolpa ta’ l-awtista, li tkun impedietu milli jevita’ l-konsegwenzi tal-emergenza. Il-konducenti ta’ vetturi m’ghandhomx jipprezumu normalita` perfetta ta’ komportament tal-pedestrian imma ghandhom dejjem jivoalutaw tajjeb il-kontingenzi stradali u jirregolaw il-velocita` taghom b’margini sufficjenti ta’ sikurezza”

Qalet ukoll *“illi qabel jaqsam il-pedestrian ghandu jieqaf fuq il-bankina, ihares lejn il-lemin u mbaghad lejn ix-xellug, u jerga lejn il-lemin u jaqsam biss meta t-triq ma jkunx hemm karozzi”* (ara wkoll **Mary Bonello et vs Sylvia Fsadni** Appell deciz fil-11 ta’ Marzu, 1998).

Fil-kaz **Il-Pulizija vs Saviour Mifsud** deciza fl-14 ta' 2006 mill-Qorti tal-Magistrati (Ghawdex) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali, kienet kawza fejn il-Qorti sabet hati lill-imputat ghalkemm sabet li l-vittma wkoll kienet negligenti. Il-Qorti qalet li:

"Fic-cirkostanzi tal-kaz pero' is-sewqan tieghu kien negligenti kif d'altronde kien wkoll negligenti l-operat tas-sinistrata fil-mod li qasmet. L-imputat kien negligenti ghas-semplici fatt li ma zammx 'a proper look out' u ma ntebahx b'dak li vizibilment huwa kien fid-dover li josseroa."

Fil-kaz **R v L [2011]** Toulson LJ sostna:

"..it is ultimately for the jury to decide whether, considering all the evidence, they are sure that the defendant should fairly be regarded as having brought about the death of the victim by his careless driving. That is a question of fact for them. As in so many areas, this part of the criminal law depends on the collective good sense and fairness of the jury."

Fil-kaz **R v Hughes [2013]** UKSC 56 intqal li:

"some act or omission in the control of the car, which involves some element of fault, whether amounting to careless or inconsiderate driving or not, and which contributes in some more than minimal way to the death of an individual."

F'dan il-kaz, u cioe' jekk tirrizulta n-negligenza kontributorja, din in-negligenza kontributorja ghandha tittiehed inkonsiderazzjoni biss fil-kalibrar tal-piena li ghandha tigi erogata.

Illi f'dan is-sens jikkummenta anke l-Antolisei:

Nell'ipotesi che con la colpa del soggetto attivo del reato concorra la colpa della persona offesa, da alcuni si parla di compensazione

delle colpe, nel senso che la colpa dell'uno verrebbe annullata dalla colpa dell'altro. Così non si dovrebbe punire l'automobilista, se l'investimento sia dovuta anche alla colpa della vittima. Ciò non può ammettersi, perché il principio della compensazione delle colpe, se vale nell'ambito del diritto privato, ... non ha diritto di cittadinanza nel campo penale. Qui la punizione è reclamata da un interesse pubblico, quindi, dell'eventuale colpa della vittima il giudice terrà conto solo entro i limiti dei suoi poteri discrezionali per l'applicazione concreta della pena¹⁴

L-agir tal-imputata kien il-fattur li wassal għal dan l-incident stradali? Hija trid twiegeb għal dan l-agir tagħha indipendentement minn dak li seta' għamel haddieħor. Sabiex il-fattur kontributorju tat-terz jinnewtralizza r-responsabbiltà tal-imputata, dan il-fattur irid ikun dak li **unikament u esklussivament** iwassal għall-incident stradali. Fil-kamp penali, in-negligenza kontributorja ma teħlisx lis-sewwieq jekk ma tkunx il-kawza unika tas-sinistru akkadut.

(ii) L-Artikolu 15(1)(a) tal-Kap. 65 – Sewqan bla kont, traskurat u perikoluz

L-artikolu 15(1)(a) tal-Kap. 65 jistabbilixxi li:

“Kull min - (a) isuaq vettura bil-mutur jew vettura oħra mingħajr licenza tas-sewqan jew vettura bil-mutur jew vettura oħra li ma jkollhiex licenza, jew isuaqha b'nuqqas ta' kont, bi traskuragni, jew b'mod perikoluz, iżda ma tkun meħtieġa ebda licenza dwar bicycle; jew (b) iġieghel, iħalli jew jippermetti li l-vettura bil-mutur jew vettura oħra tiegħu tinsaq minn persuna li ma jkollhiex il-licenza meħtieġa biex issuaq vettura bil-mutur jew vettura oħra, ikun ħati ta' reat u jeħel, meta jinsab hekk

¹⁴ Ref **Manuale di Diritto Penale Parte Generale** 1989 Giuffrè pagina 332

ħati, il-piena tal-multa ta' mhux iżjed minn mitejn u tnejn u tletin euro u erbgħa u disgħin ċenteżmu."

Il-legislatur ma jaghtix definizzjoni ta' x'jikkostitwixxi sewqan bla kont, traskurat jew perikoluz. Allura kien jispetta lill-gudikant li jaghti l-interpretazzjoni tieghu u jagħmel tajjeb għal dan in-nuqqas tal-legislatur.

Ta' ghajnuna f'dan ir-rigward hija s-sentenza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Alfred Mifsud** tas-6 ta' Meju 1997 (Riportata f'Volum LXXXI.iv.57) deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali.

Il-Qorti kienet irriteriet li: *"Sewqan traskurat (negligent driving) hu kwalsiasi forma ta' sewqan li jiddipartixxi minn, jew li ma jilhaqx il-livell ta' sewqan mistenni minn sewwieq ragonevoli, prudenti, kompetenti u ta' esperjenza. Bhala regola, il-ksur tar-regolamenti tat-traffiku kif ukoll in-non-osservanza tad-disposizzjonijiet tal-Highway Code li jincidu fuq il-mod jew il-kwalita' ta' sewqan ta' dak li jkun, jammonta wkoll għal sewqan traskurat.*

Sewqan bla kont hu deskritt fis-subartikolu (2) tal-imsemmi artikolu 15 bhala sewqan 'bi traskuragni kbira'. Din it-tieni ipotesi, jigifieri ta' sewqan bla kont, tikkontempla s-sitwazzjoni fejn il-grad ta' traskuragni tkun kbira u tinkludi l-kazijiet fejn wiehed deliberatament jiehu riskji fis-sewqan li m'ghandux jiehu minhabba l-probabbilita' ta' hsara li tista' tirrizulta lil terzi, kif ukoll kazijiet fejn wiehed ikun indifferenti għal tali riskji.

Sewqan perikoluz (dangerous driving) jirrikjedi li fil-kaz partikolari s-sewqan kien ta' perikolu għal terzi jew għall-proprjeta' tagħhom. Biex wiehed jiddeciedi jekk kienx hemm dana l-perikolu, wiehed irid jara c-cirkostanzi kollha tal-kaz, inkluzi l-hin u l-lokalita' ta' l-incident u l-presenza o meno ta' traffiku iehor jew ta' nies għaddejjin bir-rigel. Naturalment, sewqan f'kaz partikolari jista' jaqa' taht tnejn jew aktar minn dawn it-tliet forom ta' sewqan, f'liema kaz japplikaw id-

*disposizzjonijiet tal-ligi u d-dottrina in materja ta' konkors ta' reati. Ghall-finijiet ta' piena l-legislatur pogga s-sewqan bla kont u s-sewqan perikoluz fl-istess keffa. Ir-reat ta' sewqan traskurat hu kompriz u involut f'dak ta' sewqan bla kont u f'dak ta' sewqan perikoluz (ara **The Police vs Charlotte Chamberlain**, Appell Kriminali, 21/5/96)".*

Il-kwistjoni jekk sewqan jistax jigi klassifikat bhala negligenti, bla kont jew perikoluz hija kwistjoni purament ta' "degree". Fis-sentenza **Il-Pulizija vs Mario Gellel**, deciza fid-19 ta' Frar 2004 intqal li:

"...kif gie ritenut minn din il-Qorti diversament preseduta, jekk sewqan hux (i) negligenti, jew (ii) bla kont jew (iii) perikoluz hi kwistjoni ta' 'degree' (App. Krim. Pul. Vs Charles Bartolo, 14.3.59, Pol. vs Wilson [Vol. XXXIX iv. 1018] u Pul. vs Alfred Vella [Vol. XLIV, p. 933]) u kif jidhru wara xulxin huma fl-iskala tas-serjeta' taghhom (App. Krim. Pul. vs Hardingham, 19.10.1963)."

Gie wkoll ritenut li biex jintegra ruhu r-reat ta' sewqan perikoluz, hemm bzonn ta' certu grad ta' 'recklessness' (App. Krim. Pul. vs Charles Farrugia [Vol. XXXIX iv.9 78]). 'Recklessness' giet definita bhala 'wilfully shutting one's eye' (App. Krim. Pul. vs Joseph Aquilina, 20.4.1963). Invece sewqan negligenti jew traskurat ifisser nuqqas ta' prudenza ordinarja li wiehed ghandu jadopera biex jevita s-sinistri stradali (App. Krim. Pul. vs Antonio Spiteri [Vol. XLIV iv. 892])".

Illi l-Qorti tal-Appell fil-kawza fl-ismijiet : **Jesmond Bonello vs Giulio Baldacchino**, deciza fil-15 ta' Jannar 1997 qalet illi:

".... f'materja ta' determinazzjoni ta' responsabbilta' ghall-incident awtomobilistiku l-Qorti ghandha dejjem tiggudika a bazi ta' dak li jirrizultalha li kienet il-kawza prossima w immedjata tieghu u tapplika ghalih ir-regoli li s-sewwieqa kienu

*obbligati josservaw u jobdu. F'materja ta' sewqan huma r-regolamenti u t-tharis u l-ksur taghhom li jaddebitaw ir-responsabbilita' u mhux l-ekwita' u gudizzju approssimattiv. Huma dawn ir-regolamenti li ghandhom jigu rigidament applikati. Dan biex jigi assigurat l-ordni, fir-rispett ta' l-istess regolamenti, li wahdu jista' jipprevjeni l-incidenti.” (ara wkoll il-kawza : **Amadeo Mea vs Carmelo Vella** (Appell Civili, 24 ta' Jannar 1966).*

Il-Qorti tal-Magistrati (Malta) Gudikatura Kriminali kif preseduta fis-sentenza taghha : **Pulizija vs Clayton James Fenech**, deciza fit-23 ta' Mejju 2016 (Kaz. Nru. 1041/2011) qalet:

“f'materja ta' incidenti stradali il-provi indizzjarji, hafna drabi jista' jkunu siewja ferm, u xi drabi jistghu anki jkunu siewja ferm aktar minn dawk okulari li, kultant jistghu ikunu biss soggettivi u kultant, u x'aktarx iwa milli le, ikunu kuluriti b'dak li jissejjah 'esprit de voiture'. U mbaghad fejn ma jkunx hemm xhieda okulari li jistghu jiddeskrivu jew jispjegaw dak li gara, dawn il-provi indizzjarji, jistghu facilment u minghajr bzonn ta' hafna tigbid, jaghtu stampa cara tad-dinamika tal-incident. S'intendi, bhal kull prova indiretta ohra, jridu jkunu tali li jwasslu ghal konkluzzjoni univoka u li biha l-gudikant ikun moralment konvint lill hinn minn kull dubju dettat mirraguni mill-htija jew responsabbilita' kriminali tal-imputat jew akkuzat ... hu dover tal-Qorti li tara jekk mill-assjem tal-provi cirkostanzjali jirrizultax b'mod li jkun sodisfatt il-konvinciment morali tal-gudikant sal-grad rikjest fil-process penali tirrizultax htija ta' sewqan hazin.”

Ir-relazzjoni tal-espert tal-Qorti

L-espert mediku **Dr Michael Refalo** (a. fol. 90) ikkonkluda li Gabrielle Helga Whitehouse wara l-incident li kellha sofriet ksur fix-xaft tal-femore tax-xellug, u li kella intervent kirurgiku biex din

tittranga, u sussegwentament kien hemm bzonn numru ta' interventi kirurgici ohra fosthom anke minhabba kumplikazzjonijiet li nqalghu.

Skont l-espert mediku mqabbad minn din il-Qorti kif diversament preseduta rrizulta li l-kwerelanta "*kienet tikkonsma alkohol regolari ghal xi zmien qabel l-allegat incident, kif muri mill-gamma GT, li hu wiehed mit-testijiet tal-fwied, kien gholi hafna 898 U/L (normali 5-36). Jidher ukoll illi c-celloli homor tad-demem kellhom il-qies taghhom ikbar minn normal, u dan indikattiv ta' macrocytosis li hija relatata ma' konsum kroniku ta' alcohol.*"

L-espert mediku Dr Refalo kkonkluda li l-feriti sofferti mill-kwerelanta huma gravi u li hija "*kienet taht l-effett tal-alcohol u kien hemm storja kronika ta' uzu ta' alkohol, illi zgur naqqas ir-riflessi taghha u ghalhekk illi tkun tista' tahrab sitwazzjonijiet perikoluza bhall-allegat kaz u/jew tirrispondi ghalihom immedjatament*".

Verzjonijiet differenti

Il-Qorti hija rinfaccjata b'zewg verzjonijiet ta' dak li effettivament gara u cioe' l-verzjoni tal-Prosekuzzjoni (aktar il-*parte civile* ghaliex kienet hi li hadet it-tmun tat-tmexxija ta' dan il-kaz) li tallega li l-incident li sehh ghandha twiegeb ghalih l-imputata u l-verzjoni tal-imputata li tichad b'mod assolut dak li gie allegat fil-konfront taghha u ssostni li kienet il-*parte civile* bl-agir taghha li wassal ghal incident.

Illi ghalhekk m'hemmx dubju li kollox jiddependi fuq il-kredibilita` tax-xhieda u dan billi bhala gudikant il-Qorti sejra taghti qies l-imgieba, il-kondotta u l-karattru tax-xhieda, tal-fatt jekk ix-xhieda ghandhiex mis-sewwa jew hix kostanti u ta' fatturi ohra tax-xhieda tieghu u jekk ix-xhieda hix imsahha minn xhieda ohra u tac-cirkostanzi kollha tal-kaz u dan ai termini tal-Artikolu 637 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Din il-Qorti ghalkemm mhix f'posizzjoni vantaggiuza hdejn Qrati ohra meta tigi biex taghmel apprezzament tax-xhieda u dan ghaliex hija ma ghexietx il-process kollu tul medda ta' zmien u ghalhekk hija mhix f'posizzjoni, li tanalizza l-komportament tax-xhieda kollha li xehdu viva voce, tezamina l-imgieba u l-komportament taghhom, stante li ma kinitx hi stess li kkonstatat x'interest seta' kellu xi xhud f'data li xehed u jekk dak li qal kellux mis-sewwa jew le. Il-Qorti izda kellha l-opportunita' li tisma' lill-imputata tixhed.

Huwa minnu li jekk il-Qorti hija rinfaccjata b'zewg verzjonijiet konfliggenti, ghandha tillibera, stante li tali konflitt ghandu jmur a beneficju tal-imputata, pero' huwa veru wkoll kif gie deciz mill-Qorti tal-Appell Kriminali fid-dsatax ta' Mejju, 1997 fil-kawza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Graham Charles Ducker**:

"It is true that conflicting evidence per se does not necessarily mean that whoever has to judge may not come to a conclusion of guilt. Whoever has to judge may, after consideration of all circumstances of the case, dismiss one version and accept as true the opposing one".

Huwa l-oneru tal-Prosekuzzjoni li tressaq l-ahjar provi sabiex tikkonvinci lill-Qorti li l-akkuzi addebitati lill-imputata huma veri u dan ghaliex kif jghid il-**Manzini** fil-ktieb tieghu **Diritto Penale Vol III Kap IV pagna 234, Edizione 1890:-**

"Il cosi` detto onero della prova, cioe` il carico di fornire, spetta a chi accusa - onus probandi incumbit qui osseruit".

Kif gie ritenut fis-sentenza fl-ismijiet **il-Pulizija vs Jason Lee Borg u Alan Camilleri** mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar il-hmistax ta' Gunju, 1998:

"Provi jew indizzji cirkostanzjali ghandhom ikunu univoci, cioe' mhux ambigwi. Ghandhom ikunu indizzji evidenti li jorbtu lill-akkuzat mar-reat u li jwasslu, mehuda lkoll flimkien, ghal konkluzzjoni li kien l-akkuzat u hadd aktar, anzi l-akkuzat biss, li kien il-hati u li l-provi li tressqu kienu nkompatibbli mal-presunzjoni tal-innocenza tieghu. "

Fil-fatt skond sentenza moghtija mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar is-sitta ta' Mejju, 1961 fil-kawza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Carmelo Busuttil** gie ritenut li:

"l-prova indizzjarja ta' spiss hija l-ahjar prova talvolta hija tant li tipprova fatt bi precizjoni matematika."

L-Archibold fil-**Magistrates' Courts Criminal Practice 2017**¹⁵ jghallem li:

Circumstantial evidence has been defined as "... evidence of surrounding circumstances which, by undesigned coincidence, is capable of proving a proposition with the accuracy of mathematics"; Lord Hewart C.J. in Taylor, Weaver and Donovan, 21 Cr.App.R. 20, CCA at 21.

Lord Normand in *Teper v. R.* [1952] A.C. 480, PC at 489, stated in relation to circumstantial evidence that:

"It must always be narrowly examined, if only because evidence of this kind may be fabricated to cast suspicion on another ... It is also necessary before drawing the inference of the accused's guilt from circumstantial evidence to be sure that there are no other co-existing circumstances which would weaken or destroy the inference."

¹⁵ Pg. 596: 10-4

On the other hand it has been said that circumstantial evidence is often the best evidence. It is no derogation of evidence to say that it is circumstantial: *Taylor, Weaver and Donovan*.

Kif gie ritenut mill-Qorti tal-Appelli Kriminali fis-sentenza moghtija fis-17 ta' Gunju 1998 fl-ismijiet **Il-Pulizija vs David Gatt**:

"Provi cirkostanzjali huma bhal katina li tintrabat minn tarf ghal tarf b'sensiela ta' ghoqiedi li jorbtu ma' xulxin u li flimkien iwasslu fl-istess direzzjoni."

Illi fis-sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali (sede superjuri) fil-kawza fl-ismijiet ir-**Repubblika ta' Malta v Angel sive Angelo Bajada** tal-15 ta' Meju 2009 intqal illi:

'L-assjem tal-provi kien tali li a bazi tieghu l-gurati setghu ragonevolment u b'konvinciment morali trankwill għall-aħħar jaslu għall-konkluzjoni la ma jemmnux dak li qed isostni l-appellant u jsibu li l-provi jwasslu inekwivokabbilment għall-ħtija tiegħu. L-indizji, biex jagħmlu prova, jeħtieg li jkunu univoci'.

Illi inoltre sabiex l-imputata tista' tinstab hatja tal-imputazzjonijiet migjuba fil-konfront tagħha l-istess imputazzjonijiet iridu jigu pruvati oltre kull dubju dettat mir-raguni. F'dan ir-rigward issir referenza għas-sentenza moghtija mill-**Qorti tal-Appell Kriminali fil-5 ta' Dicembru, 1997** fil-kawza fl-ismijiet **Il-Pulizija v Peter Ebejer**, fejn il-Qorti fakkret li l-grad ta' prova li trid tilhaq il-Prosekuzzjoni hu dak il-grad li ma jhalli ebda dubju dettat mir-raguni u mhux xi grad ta' prova li ma jhalli ebda ombra ta' dubju. Id-dubji ombra ma jistghux jitqiesu bhala dubji dettati mir-raguni. Fi kliem iehor, dak li l-gudikant irid jasal għalih hu, li wara li jqis ic-cirkostanzi u l-provi kollha, u b'applikazzjoni tal-buon sens tiegħu, ikun moralment konvint minn dak il-fatt li trid tipprova l-

Prosekuzzjoni. Fil-fatt dik il-Qorti ccitat l-ispjegazzjoni mogħtija minn **Lord Denning** fil-kaz *Miller v Minister of Pension* - 1974 - ALL Er 372 tal-espressjoni 'proof beyond a reasonable doubt.'

"Proof beyond a reasonable doubt does not mean proof beyond the shadow of a doubt. The law would fail to protect the community if it admitted fanciful possibilities to deflect the course of justice. If the evidence is so strong against a man as to leave only a remote possibility in his favour, which can be dismissed with the sentence. 'of course it is possible but not in the least probable', the case is proved beyond reasonable doubt, but nothing short of that will suffice."

KONKLUZZJONIJIET TAL-QORTI

Il-Qorti stabbilixxiet li l-*parte civile* Gabrielle Helga Whitehouse kellha problema tal-alkoħol, qabel sehh l-incident kienet ikkunsmat ammont sostanzjali ta' alkoħol u li dan inaqqas b'mod drastiku r-riflessi tal-persuna.

Il-persuna fl-istat li kienet kellha żewġt iklieb magħha li kienu qegħdin jiġbduha.

Il-*parte civile* kienet qiegħda fi triq prinċipali fl-inħawi ta' fejn hemm l-Università triq fejn jgħaddu biss żewġ karożzi, waħda kull naħa.

Il-*parte civile* ma kinitx qed taqsam minn fejn hemm il-*lights* li kienu għoxrin metru 'l bogħod.

Il-*pedestrian* għalkemm għandu dritt li jkun fil-karreggjata biex jaqsam certament għandu wkoll id-dover li juza prudenza biex jaqsam '*with reasonable dispatch*'. Aktar u aktar tehtieg dik l-attenzjoni tal-*pedestrian* meta si tratta ta' *uncontrolled crossing*.¹⁶

¹⁶ Il-**Pulizija -vs- Joseph Formosa**", Appell Kriminali, 4 ta' April 1959 (Kollez. Vol.XLIII P IV p 1027)

Il-Qorti taghmel referenza ghar-responsabbilta` li kellha l-*parte civile* bhala *pedestrian*, fejn il-**Highway Code** jghallimna illi meta nigu biex naqsmu triq ghandhom jigu mharsa s- segwenti regolamenti:

22. L-ewwel sib post bla periklu minn fejn taqsam. Hafna ahjar li taqsam minn subway, pontijiet ghall-passa; bilmixi, islands, zebra (postijiet ta' qsim ghall-pedestrians) jew pelican crossing, jew fejn hemm post minn fejn taqsam taht il-kontroll ta' ufficjal tal-pulizija, school crossing patrol jew gwardjan tat-traffiku. Inkella aghzel post minfejn tkun tista' tara sew in-nahat kollha. Ipprova evita li taqsam minn bejn vetturi pparkjati u kisriet f'daqqa u l-quccata ta' telghat. Mur f' post fejn is-sewwieqa jkun jistghu jarawk sew.

23. Qabel taqsam, ieqaf qabel ma saqajk ihallu l-bankina, fejn int tkun tista' tara jekk ikun ge'j xi hadd. Tersaqx qrib hafna tat-traffiku. Jekk m'hemmx bankina jew sidewalk zomm lura mit-tarf tat-triq izda kun zgur li tista' tara t-traffiku li jkun ge'j u li t-traffiku jkun jista' jara lilek.

24. Hares sewwa madwarek u isma'. Il-vetturi jistghu jigu minn kull direzzjoni. Isma' sewwa, ghax kultant tista' tisma' t-traffiku qabel ma tarah.

25. Jekk tkun ge'jja xi vettura, halliha tghaddi. Erga' hares madwarek u isma'. Taqsamx qabel ma jkun hemm qtugh minghajr periklu fit-traffiku u inti tkun zgur li hemm hafna hin. Ftakar, anke jekk vettura ghadha 'l boghod, tista' tkun riesqa b'velocita` kbira.

26. Meta ma jkunx hemm periklu, aqsam dritt it-triq, tigris, tmurx lagenba. Ibqa' hares u ssemma' ghat-traffiku waqt li tkun qed taqsam, fil-kaz li jkun hemm xi traffiku li ma tkunx rajtu, jew fil-kaz li jitfaccja xi traffiku ghall-gharrieda.

Il-Qorti tirrakomanda lill-legislatur li wasal iz-zmien li l-*pedestrian* jerfa' r-responsabilta' ghal ghemilu u jkunu introdotti sanzjonijiet ghal min jabbuza. Ghaliex filwaqt li ghandna sanzjonijiet u hekk sewwa ghal min ikun isuq vettura u jikser ir-regolamenti tat-traffiku, wasal iz-zmien li l-*pedestrian* jekk jirrizulta li jigi jaqa' u jqum mill-perikli li hemm fit-triq u johloq emergenza bla bzonn bhala meta jaqsam meta l-*lights* ikunu fuq l-ahmar, jew inkella jaqsam minn post minn fejn hemm facilita' li jaqsam b'mod sikur minhabba l-*lights* u ma jaqsamx minn dan il-post ghandu jwiegeb ghal ghemilu.

Il-Qorti hija konvinta li l-kawza unika u esklussiva ta' dan l-incident kienet il-*parte civile* Gabrielle Helga Whitehouse illi taht l-effett tal-alkohol, bil-klieb jigbduha qabdet u b'mod negligenti qasmet it-triq minghajr ma rat min kien gejj, zgur illi li kieku verament kien hemm xi traskuragni, sewqan negligenti jew perikoluz min-naha tal-imputata kieku l-konsegwenzi ta' dan l-incident kienu jkunu hafna u hafna aghar. Ma jirrizultax lanqas li l-imputata saqet il-vettura taghha b'velocita' eccessiva kif kienet akkuzata skont it-tielet (3) imputazzjoni.

DECIDE:

F'dan il-kaz l-azzjoni ta' Gabriele Helga Whitehouse kienet il-kawza unika jew esklussiva tal-incident stradali tal-24 ta' Awwissu 2013.

Ghal dawn il-motivi, il-Qorti ma ssibx lill-imputata Mary Sultana hatja tal-imputazzjonijiet migjuba kontra taghha u minnhom tilliberaha.

Dr. Joseph Mifsud
Magistrat